

Päiväkoti Axel Wahren

Päiväkodin johtajan tervehdys

Päiväkoti Axel Wahrenin esiopetus lukuvuonna 2025-2026 tulee noudattamaan vahvoja, laadukkaan esiopetustyön periaatteita mikä turvataan sitoutuneella ja osaavalla, jo vuosia yksikössämme työskennelleellä esiopetushenkilöstöllä. Esiopetuksen arjessa näkyvät päiväkotimme sijainnin mukanaan tuoma kulttuurihistoria kuin myös tämän päivän lasten tarpeisiin ja mielenkiinnonkohteisiin vastaava nykyaikainen ja inklusiivinen esiopetuskulttuuri. Pitkästä esiopetushistoriastamme huolimatta olemme valmiita kehittymään sekä muuntumaan, ja vastaamaan näin paremmin nykypäivän tarpeisiin ja haasteisiin.

Meillä lapsi on aktiivinen toimija, joka oppii toiminnallisesti, omien lähtökohtiensa mukaisesti. Arjessamme näkyy moninaisuus ja erilaiset tavat oppia, ja se on meille rikkaus. Meitä ympäröi monipuolinen lähiympäristö, ja sitä hyödynnetään oppimisympäristönä aktiivisesti. Yhteisöllisyys on meille tärkeä arvo ja pidämmekin tärkeänä, että jokainen Päiväkoti Axel Wahrenin lapsi ja työntekijä kokevat kuuluvansa yhteisöön, jossa kaikkia arvostetaan ja missä kaikilla on turvallista ja hyvä olla, oppia ja työskennellä.

Lukuvuosisuunnitelman käsittely

TAVOITE: lukuvuosisuunnitelma on koko yhteisön käsikirja sekä suunnitteluun osallistumisen ja kuulemisen väline.

Esiopetuksen lukuvuodensuunnittelu on koko yhteisön asia - henkilökunta, lapset, huoltajat ja erilaiset sidosryhmät. Suunnitelmatyötä johtaa päiväkodin johtaja. 1.8.2025 voimaan astunut opetussuunnitelman uudistus velvoittaa mm. tuen suunnitteluun entistä tarkemmin. Lisäksi lukuvuosisuunnitelman merkitys arjen työkaluna korostuu entisestään. Suunnittelun ja arvioinnin aikataulu lukuvuonna 25-26:

Ajankohta	Aihe	Toteutustapa
Kevät -25	Yleinen tulevan lukuvuoden suunnittelu esiopetusyksiköissä.	Päiväkotien henkilökuntakokoukset, varhaiskasvatuksen esihenkilöpalaverit, huoltajille ja lapsille toteutettavat kyselyt ja muu osallistaminen. Esim. tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely.
Kesä -25	Suunnitelman pohjan laatiminen	Varhaiskasvatuspäällikkö laatii yksiköille yhteisen suunnitelmapohjan.
elokuu	Suunnitelman pohjan hyväksyminen.	Esiopetusyksiköiden johtajien kokous.
Elo-syyskuu	Suunnitelman laatiminen yksiköissä.	Käsittely vähintään seuraavissa kokouksissa (suluissa esimerkkiaiheita): <ul style="list-style-type: none"> • henkilöstökokous (koko suunnitelma) • yhteisöllinen OHR (opiskeluhuollon osuus) • vanhempainyhdistyksen kokous (vanhempainyhdistyksen toimintasuunnitelma) • kulttuurikasvatussuunnitelman työryhmä (kulttuurikasvatuksen vuosikello) • tiimit/kehittämisryhmät (tiimien toimintasuunnitelma) • turvallisuusryhmä (turvallisuustoiminta)
Syyskuu	Sivistyslautakunnan hyväksyntä	Huomioitavaa, että lukuvuosisuunnitelma ei ole lukkoon lyötävä asiakirja vaan toiminta tulee, esimerkiksi tuen osalta, suunnitella ja arvioida läpi vuoden.
Syyskuu	Huoltajien ja lasten tiedottaminen.	Lautakunnan käsittelyn jälkeen suunnitelma julkaistaan Wilmassa sekä tiedotetaan niin lapsille kuin huoltajille mistä suunnitelma löytyy. Päiväkodin johtaja vastaa tiedottamisesta.
Loka-maaliskuu	Seuranta ja päivittäminen tarvittaessa	Suunnitelman toteutumista etenkin tuen osalta seurataan aktiivisesti ja päivitetään mahdollisten muutosten ilmaantuessa. Päiväkodin johtaja vastaa päivittämisestä.
Huhtikuu	Suunnitelman toteutumisen arviointi.	Vähintään edellä suunnitteluvaiheessa mainitut ryhmät arvioivat oman toimintansa toteutumisen sekä kirjoittavat tästä toimintakertomukseen. Lasten ja huoltajien kuuleminen suunnitelman toteutumisessa, esim. kysely.
Huhti-toukokuu	Uuden lukuvuoden suunnitelman laatimisen aloitus.	Yhteistyössä aiemmin mainittujen ryhmien kanssa.

Esiopetusyksikön perustiedot

Päiväkodin tiedot

Päiväkoti Axel Wahren

Wahreninkatu 11B

30100 Forssa

Päiväkodin johtaja

Kirsi Laakso, puh.0400-190 510, kirsi.laakso@forssa.fi

Esiopetuksen henkilökunta

Anttila Teija, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Fabritius Kirsi, varhaiskasvatuksen opettaja

Hannula Laura, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Lepänkoski Lauri, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Mattila Tiina, varhaiskasvatuksen opettaja, Päiväkoti Axel Wahrenin varajohtaja

Penttilä Mirka, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Raunio Emilia, varhaiskasvatuksen sosionomi

Silvennoinen Eija, varhaisen tuen ohjaaja

Suomi Tarja, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Takala Carita, varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Timonen Mona, varhaiskasvatuksen opettaja
 Turunen Marjukka, varhaisen tuen ohjaaja
 Vinnikainen Satu, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
 Ylitalo Anna, varhaiskasvatuksen opettaja

Lapset esiopetuksessa

Lapsien lukumäärä yhteensä	60
Kuljetuksessa	4

Opiskeluhuollon henkilöstö ja toimintasuunnitelma

Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan esiopetuksen toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko esiopetusyhteisössä edistetään lasten oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä oppimisympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Yhteisöllistä opiskeluhoollota toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat. Kaikkien esiopetuksessa lasten kanssa työskentelevien sekä opiskeluhoollopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävänsä edistettävä lasten ja esiopetusyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja esiopetuksen välistä yhteistyötä. Esiopetuksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu esiopetusyhteisön hyvinvoinnista.

Esiopetuksen yhteisöllinen opiskeluhoolloryhmä huolehtii yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Lisäksi ryhmä suunnittelee, miten lasten ja yhteisöjen hyvinvointiin liittyvien kyselyjen vastauksia hyödynnetään sekä suunnittelee ja käynnistää esiopetuksen ja kotien välistä yhteistyötä. Opiskeluhoolloryhmä tekee vuosittain yhteistyötä nivelvaiheissa yhteistyötahojen kanssa esimerkiksi kouluun tutustumisen ja ryhmäytyksen osalta.

Yhteisöllinen opiskeluhoolloryhmä muodostuu opiskeluhoollon henkilökunnan lisäksi varhaiskasvatuksen opettajien, esiopetuksen henkilökunnan ja hoitajien edustajista. Yhteisöllistä opiskeluhoolloryhmää esiopetusyksikössä johtaa päiväkodin johtaja Kirsi Laakso. Ryhmät kokoontuvat vaihtelevalla kokoonpanolla vähintään 3 kertaa lukuvuoden aikana sekä laajemmalla kokoonpanolla tarvittaessa.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäiselle lapselle annettavia opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluja, neuvolapalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhoollota. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon tavoitteena on seurata ja edistää lapsen kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeää on varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ennaltaehkäisy.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto perustuu lapsen sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Huoltaja ei voi kieltää alaikäistä lastaan käyttämästä opiskeluhoollon palveluja.

Neuvolapalvelut

Alle kouluikäiset lapset ovat neuvolan asiakkaita ja esiopetusikäisille kuuluu ikäryhmän mukaiset neuvolapalvelut. Neuvolan terveydenhoitajan työhön kuuluu lapsen terveen kasvun ja kehityksen seuraaminen ja tukeminen.

Koulupsykologi ja -kuraattori

Koulupsykologin ja -kuraattorin tehtävänä on edistää esiopetusyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä lasten, perheiden ja muiden läheisten kanssa, tukea ja ohjausta antaen. Lisäksi tehtävänä on tukea lasten oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Koulupsykologit ja -kuraattorit tekevät yhteistyötä lasten ja heidän vanhempiansa kanssa, varhaiskasvatuksen opettajien ja esiopetuksen muun henkilökunnan kanssa sekä muiden sidosryhmien kanssa.

Koulupsykologiin ja -kuraattoriin voivat olla suoraan yhteydessä lapsi / huoltaja itse tai joku muu lapsen tunteva henkilö. Lisäksi esiopetuksen työntekijä tai toinen opiskeluhoollon työntekijä voi olla yhdessä lapsen kanssa suoraan yhteydessä kuraattoriin tai psykologiin.

Koulukuraattoriin yhteydenotot esiopetusyksikössä Tytti Hirvosen kautta.

Koulupsykologiin yhteydenotot esiopetusyksikössä Viivi Ruotasan kautta.

Kuraattori ja psykologi ovat paikalla esiopetusyksikössä erikseen sovittaessa.

Kuraattorin ja psykologin tavoittaa Wilman kautta, sähköpostilla, puhelimitse tai esiopetuksen henkilöstön kautta.

Esiopetusyksikön toimintaperiaate ja arvoperusta

Esiopetuskeskemme arvoperusta rakentuu esiopetuksen opetussuunnitelman arvoista sekä Forssan kaupungin arvopohjan perusteella. Olemme käyneet yksikkömme henkilökunnan iltapalaverissa 27.8. 2025 arvokeskustelun jossa yksikkömme arvoiksi nostettiin **osallisuus, yhteisöllisyys, erilaisuuden arvostaminen ja hyväksytyksi tuleminen sekä turvallisuus**. Nämä arvot nostettiin arvokeskusteluun aikaisempien toimintakausien havaintojen ja tarpeiden pohjalta (osallisuus, erilaisuuden arvostaminen ja hyväksytyksi tuleminen) ja kehityskeskusteluissa nousseista kehittämistarpeista (yhteisöllisyys). Lisäksi henkilöstöä osallistettiin valitsemaan heille tässä hetkessä tärkein arvo (turvallisuus). Arvokeskustelusta on tehty kirjallinen koonti ja sen käsittelyä jatketaan viikkopalaverissa arvo kerrallaan.

Esiopetus on merkittävä ja ainutlaatuinen vuosi lapsen elämässä – se toimii tärkeänä sillanrakentajana sekä varhaiskasvatuksen että koulun välillä. Tämän vuoden aikana lapsi saa kasvaa, oppia ja kehittyä monella eri tavalla, turvallisessa ja kannustavassa ympäristössä. Esiopetuksen ytimessä on leikki ja leikin kautta oppiminen. Leikki ei ole vain hauskaa, vaan se on keskeinen keino, jonka kautta lapsi harjoittelee monia taitoja: vuorovaikutusta, ongelmanratkaisua, mielikuvitusta ja tunteiden säätelyä. Ryhmässä toimiminen, sosiaaliset taidot ja toisten huomioon ottaminen ovat keskeisiä tavoitteita läpi vuoden. Tutustumme lasten kanssa erilaisiin ilmiöihin ja lapsia kiinnostaviin asioihin, ja niiden kautta kehitetään myös mm. kielellisiä ja matemaattisia valmiuksia. Esiopetuksessa huomioidaan oppimisen eri osa-alueet ja pyritään muodostamaan niistä laaja-alaisia oppimiskokonaisuuksia. Esiopetuskeskemme on toiminnallista ja kokonaisvaltaista, lasten mielenkiinnonkohteisiin ja kokemuksiin pohjautuvaa. Tavoitteenamme on herättää lapsessa oppimisen ilo! Yksi esiopetuksen tärkeimmistä tehtävistä on auttaa lasta tunnistamaan omat vahvuutensa ja vahvistamaan itsetuntoaan. Tavoitteena ei ole valmistaa lapsia koulun akateemisiin haasteisiin, vaan tukea kokonaisvaltaista kasvua ja oppimista – jotta kouluun siirtyminen on luontevaa ja lapsella on valmiudet toimia osana ryhmää ja arjen rakenteita.

Päiväkoti Axel Wahrenin esiopetuksen toimintakulttuurin sydän on erilaisissa oppimisympäristöissä, joita hyödynnetään monipuolisesti ja toiminnallisesti oppien. Toimiminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa, ja koko Forssan kannalta merkittävässä ympäristössä, Kehräämöalueella, luo puitteet mitä pidämme esiopetuskeskessämme suuressa arvossa. Jokaiselle lapselle syntyy esiopetusvuotensa aikana ikätasonsa mukainen käsitys siitä, miten meidän päiväkotimme fyysinen rakennus liittyy tiiviisti Forssan syntyyn ja historiaan. Sijaintimme kaiken ytimessä luo esiopetusryhmillemme lukemattomia mahdollisuuksia retkeillä ja vieraila lapsia kiinnostavissa kohteissa, ja tutustua samalla kotikaupunkiinsa ja sen tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Vaikka meillä onkin vahvat perinteet esiopetustoiminnasta, haluamme kehittää toimintakulttuuriamme palvelemaan paremmin tämän päivän lasten ja perheiden tarpeita. Olemme muuttaneet arjen rakenteita sekä toimintamalleja niin, että ne olisivat inklusiivisempia, kaikille lapsille saavutettavissa olevia ja sellaisia, että kaikilla lapsilla on niissä mahdollista toimia. Inklusiivisuuteen ohjaavana huoneentaulunamme pidämme Penfoldin 2017 lausumaa: "Toiminta sovitetään lapsen ympärille, lasta ei soviteta toimintaan. Inklusiiviossa kaikkia ei kohdella samalla tavalla, mutta inklusiivio tarjoaa kaikille samat mahdollisuudet." Pyrimme muuttamaan arjen rakenteita ja toimintamalleja niin, että fyysisen tilan aiheuttamista haasteista

huolimatta oppimisympäristömme olisi toimiva ja turvallinen. Tukena inklusiivisen toimintakulttuurin luomisessa ja kehittämisessä tulemme käyttämään "Oppimista tukevat opetusjärjestelyt"-vuosikelloa henkilökunnan perehdytysuunnitelmana. Tämän pohjana toimivat Erja Sandbergin "Oppimisen ja koulunkäynnin tuki" ohjekortit.

Esiopetuksemme on yhteisöllistä ja lasten ja perheiden monimuotoisuuden hyväksyvää. Jokainen lapsi ja hänen perheensä kohdataan meillä lämpimästi ja kunnioittavasti. Meillä on pitkät perinteet maahanmuuttajataustaisten lasten ja perheiden kanssa työskentelystä. Sitä ei koeta haasteena vaan henkilökunnallamme on aito halua tehdä yhteistyötä ja auttaa ja tukea lasta ja hänen perhettään. Yhtenä tavoitteenamme onkin löytää keinoja miten voisimme aktivoida, osallistaa ja kuulla kaikkia päiväkotimme lasten huoltajia yhä paremmin.

Päiväkodissamme toimii tällä hetkellä neljä esiopetusryhmää, joista yksi on luontoliikunta-ryhmä. Luontoliikunta-ryhmän pääsääntöinen toimintaympäristö löytyy ympäröivästä lähiluonnosta. Kolme ryhmää ovat ns. 5-6-vuotiaiden ryhmiä eli ryhmään kuuluu myös muutamia 5-vuotiaita viskareita.

Esiopetusyksikön kehittäminen ja tavoitteet

Tiimit/kehittämisryhmät

Meiltä osallistutaan varhaiskasvatuksen Digipedagogiikkatiimi digigareihin, lukemisen edistämistyöryhmä Liukureihin, Varhaiskasvatuksen Pedagogiatimiin ja liikuntatiimiin sekä toimialan turvallisuustiimiin.

Varhaiskasvatuksen opettajat kokoontuvat säännöllisesti, kerran kuukaudessa opettajapalaveriin. Opettajapalaverien runkona toimii Pedagoginen vuosikello. Tiimien omat tiimpalaverit mahdollistetaan viikoittain.

Päiväkodin pedagogiikan johtamisen osana toimii pedagogiatimi, minkä jäseniä ovat päiväkodin johtaja, varajohtaja ja yksikön varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Tiimi arvioi päiväkodin toimintaa ja toimintakulttuuria omasta näkökulmastaan ja kehittää sitä vaikuttamalla viikko- ja vakaopettajapalaverien sisältöön.

Kehittämis- ja arviointikohteet

Käynnistäessämme esiopetusvuoden 2025-2026 organisoinnin keväällä 2025 pysähdyimme miettimään miten meidän tulisi muokata esiopetuksemme ryhmärakenteita, oppimisympäristöjä ja arjen rakenteita. Olimme huomanneet, että useamman vuoden käytössämme ollut comborakenne - 14 lasta ja kaksi kasvattajaa - ei palvellut enää lasten nykyisiä tarpeita eikä tuntunut enää toimivalta tuen uudistuksen ja inklusion näkökulmasta.

Organisoimme tulevan toimintakauden ryhmät niin, että niissä on 21 lasta ja kolme kasvattajaa, Keltaisten luontoliikuntaryhmän jatkaessa edelleen toimintaansa 14 lapsen ja kahden kasvattajan voimin. Koimme, että luontoliikuntaryhmän oppimisympäristöissä pienemmästä ryhmäkoosta olisi edelleen hyötyä.

Näillä muutoksilla pyrimme turvaamaan sen, että jokaisella esiopetusryhmällämme on enemmän aikaa käyttää omaa ryhmätilaansa päivän aikana, kun sitä ei tarvitse enää jakaa comboryhmän kanssa. Näin pystymme rauhoittamaan ryhmien arkea, vähentämään siirtymien määrää ja takaamaan esiopetustoiminnalle pitkäkestoisempaa jatkumoa päivän aikana, kun esimerkiksi käynnissä olevaa projektia ei ole tarpeen olla koko aikaa korjaamassa pois toisen ryhmän tieltä. Näillä järjestelyillä mahdollistamme myös lasten pitkäkestoisien leikin onnistumisen. Toimintaa on mahdollista toteuttaa paremmin pienryhmissä ja näin ryhmäkohtaisen tuen toteutuminen sitä tarvitseville toteutuu.

Esiopetuksemme tilat ovat vuosien aikana muokkaantuneet toimiviksi, mutta ovat toki edelleen haastavat, koska käytössämme on paljon yhteisiä tiloja, joiden käyttöä tulee aikatauluttaa ja porrastaa. Uudella toimitamallilla olemme pyrkineet vastaamaan näihin haasteisiin, muokkaamalla oppimisympäristöjä ja arjen rakenteita inklusiivisemmaksi - kaikkien lasten saavutettaviksi, toimiviksi ja turvallisiksi. Siinä missä siirtymät ja useamman ryhmän yhtä aikaa samassa tilassa oleminen ovat vähentyneet, on myös aistiärsykkeiden esim. melun määrä pienentynyt. Tällä tulee varmasti olemaan selvästi vaikutusta niin lasten kuin työntekijöidenkin hyvinvointiin.

Tulemme arvioimaan tätä toiminnan organisoinnin uudistusta sekä oppimisympäristöjen ja arjen rakenteiden kehittämistä lukuvuoden aikana jatkuvasti esim. tiimi-, viikko-, varhaiskasvatuksen opettajien- ja koko henkilöstön iltapalaverissa.

Lisäksi esiopetustamme ohjaavat myös Forssan varhaiskasvatuksen vuosisuunnitelman tavoitteet, niistä lisää lukuvuoden tavoitteissa.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Tasa-arvo- sekä yhdenvertaisuuslakien mukaan esiopetuksessa tulee olla toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma sekä suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja syrjinnän poistamiseksi. Suunnitelma on osa yksikön lukuvuosisuunnitelmaa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tulee sisältää:

- selvitys oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta
- tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi
- arvio aikaisemman suunnitelman toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista

Keväällä 2025 perustettiin Forssan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmatyöryhmä. Ryhmän tehtävänä oli valmistella selvitys oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta. Selvitys toteutettiin kyselyillä, jotka osoitettiin sekä oppilaille että huoltajille, sekä esiopetuksessa toiminnallisin menetelmin arkea havainnoiden. Ryhmä kokosi tulokset yksiköittäin ja ne on toimitettu yksiköille tarvittavien toimenpiteiden suunnittelua varten. Ryhmä toimii jatkossa ohjausryhmänä, joka avustaa ja seuraa koulujen tasa-arvoselvityksiä ja toimenpiteitä.

Kehittämiskohteet ja niiden arviointi

Tavoitteet lukuvuodelle 2025-2026

- keskitymme erityisesti siihen, että ohjaamme, opetamme ja kohtelemme kaikkia lapsia yhdenvertaisesti, riippumatta hänen sukupuolestaan, etnisestä taustastaan tai kielestään
- tarjoamme syyliä myös sitä tarvitseville pojille, päivittäin
- kasvattajat kiinnittävät huomiota lasten leikkiryhmien muodostumiseen/muodostamiseen. Etenkin 5-6v. korostunut se, että lapset leikkivät suurimmaksi osaksi samaa sukupuolta olevien lasten kanssa.
 - kasvattajat ohjaavat lasten leikkiryhmien muodostumista niin, että syntyy sekaryhmiä
 - leikki- ja pienryhmiä muodostetaan myös pedagogisin perustein
 - kasvattajat ovat aktiivisesti mukana leikissä, ohjaamassa, rikastuttamassa ja kannattelemassa leikkiä
- tiedotamme huoltajia siitä miten erilaisin menetelmin ja välinein tuemme lasten vuorovaikutusta esim. käyttämällä kuvatukea ja miten pyrimme minimoimaan aistiärsykeitä tiloissamme esim. kuulosuojaimia tarjolla niitä tarvitseville, arjen organisointi niin, että melua syntyi mahdollisimman vähän esim. porrastamalla siirtymiä

Esiopetuksen yleinen järjestely

Lukuvuoden työaika

Syyslukukausi	21.8.2025-19.12.2025
syysloma (VKO 42)	13.10.-19.10.2025
joululoma	20.12.2025-6.1.2026
Kevätlukukausi	7.1.2026-29.5.2026
talviloma (vko 9)	23.2.-1.3.2026
pääsiäinen	3.-6.4..2026
vappu	1.5.2026
helatorstai	14.5.2026

Poissaolojen seuranta

Poissaoloja seurataan Päikky-järjestelmän avulla. Forssan esiopetuksessa huoltajia ei velvoiteta anomaan poissaoloja wilman kautta.

Kuljetus

Taksi J. Korsi Oy, 040-19703080

Koivuhuhta Ky, 044-590 9076

Kanta-Hämeen aluetaksi, 03-522 2252

Lisätietoja koulukuljetuksista löytyy Forssan kaupungin internet-sivuilta: <https://www.forssa.fi/kasvatus-ja-opetus/perusopetus/koulukuljetukset/>.

Syksyn 2025 aikana käynnistetään koulukuljetusperiaatteiden päivittytyö.

Turvallisuustoiminta

Koulutus, perehdytys ja harjoittelu

Päiväkoti Axel Wahrenin turvallisuusvastaavana toimii Lauri Lepänkoski. Hän vastaa turvallisuussuunnitelman vuosittaisesta päivittäisestä sivistystoimen turvallisuusryhmästä tulleiden ohjeiden mukaisesti. Jokaisen työntekijän velvollisuus on perehtyä turvallisuuskansion avulla yksikön turvallisuussuunnitelmaan vuosittain. Turvallisuusvastaava järjestää yksikössä turvallisuuskävelyitä eli käy läpi turvalliset poistumisreitit aina toimintakauden alussa elo-syyskuussa ja tarvittaessa uusien työntekijöiden aloittaessa työskentelyn yksikössä. Päiväkodin omat poistumisharjoitukset järjestetään vuosittain ja lisäksi osallistutaan mahdollisuuksien mukaan HAMK:n järjestämiin, koko rakennusta koskeviin poistumisharjoituksiin. Ryhmät harjoittelevat rakennuksesta poistumista ryhmätasolla, lapsiryhmän ikätaso huomioon ottaen syyskuun aikana, ja lokakuussa 2025 järjestetään koko päiväkodin yhteinen poistumisharjoitus. Sisällesuojautumista harjoitellaan ensin ryhmätasoisesti, lapsiryhmä ikätaso huomioon ottaen, ja marrakuussa 2025 järjestetään koko päiväkodin yhteinen sisällesuojautumisharjoitus.

Esiopetuksen arjessa huomioidaan myös lasten koulutus, perehdytys ja harjoittelu. Lapset harjoittelevat turvallista liikennekäyttäytymistä päivittäin liikkuaan Kehräämöalueella, kaupungilla ja muissa lähiympäristöme kohteissa. Eskarikevään ohjelmistoon on perinteisesti kuulunut mahdollisuuksien mukaan lasten pyöräretki mikä tarjoaa loistavan mahdollisuuden harjoitella pyörän käsittelyä ja liikennekäyttäytymistä pyörän kanssa. Helmikuussa vietettävän 112-päivän ympärillä lapsille opetetaan yleinen hätänumero ja miten hätäilmoitus tehdään. Luontoliikunta-ryhmässä esiopetuksessa olevien lasten kanssa keskitytään vielä syvemmin esim. tulen sekä puukon käsittelyyn.

Esihenkilö vastaa, että yksikössä on riittävä ensiapuväline vuosittain, 5% henkilöstöstä.

Säännöt

Kaikki ryhmät laativat ryhmiensä säännöt lapsiryhmää osallistaen. Sääntöjen pohjana toimivat eskarin kolme yhteistä sääntöä: annan työrauhan, olen kaikkien kaveri, vien tavarat paikoilleen.

Pihäsäännöt on laadittu yhdessä koko yksikön henkilöstön kanssa.

Toista kunnioittavan käytöksen suunnitelma

Toista kunnioittavan käytöksen suunnitelma päivitetään vuosittain ja ryhmät tekevät sen pohjalta omaa ryhmäänsä koskevat tarkennukset ja liittävät sen tiimisopimukseensa.

Kriisisuunnitelma

Kriisisuunnitelma löytyy päiväkotimme Pedanetistä,

https://peda.net/forssa/varhaiskasvatus/paivakotiaxelwahren/turvallisuus2/kriisisuunnitelma/kriisisuunnitelma-varhaiskasvatukseen-002-3-.pdf/file/download/d7df391b13d3dbbe094ecc57f0368700a07f3df3/Kriisisuunnitelma_Varhaiskasvatukseen%20%28002%29%20%283%29.pdf

Lääkehoitosuunnitelma

Odotamme Oma Hämeen valmisteilla olevaa lääkehoidon suunnitelmaa. ja siihen saakka käytämme käytössä olevaa suunnitelmaa, joka löytyy Forssan varhaiskasvatuksen pedanet-sivuilta.

https://peda.net/forssa/varhaiskasvatus/tjits//lpjvl/ljv2:file/download/3c54ccd3e8edef56bc4f3befe27c4cdd46620bb0/LHS_Koulut%20ja%20varhaiskasvatus%2021082020.doc

Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus

Suurin osa Päiväkoti Axel Wahrenin esiopetuksessa olevista lapsista osallistuu myös täydentävään varhaiskasvatukseen päivittäin. Täydentävä varhaiskasvatus tapahtuu samoissa tiloissa ja samassa ryhmässä kuin esiopetuskin. Täydentävässä varhaiskasvatuksessa lapset ovat kolmiportaisen tuen piirissä.

Opetus

Ryhmät ja ryhmäkoot

Keltaiset, luontoliikunta esiopetus, 14 lasta

Pinkit, 15 lasta (lisäksi ryhmässä viisi 5-vuotiasta lasta)

Punaiset, 15 lasta (lisäksi ryhmässä kuusi 5-vuotiasta lasta)

Turkoosit, 16 lasta (lisäksi ryhmässä viisi 5-vuotiasta lasta)

Lukuvuoden tavoitteet ja painotukset

Lukuvuoden tavoitteet

Esiopetuksen tavoitteet lukuvuodelle 2025-2026 noudattavat Forssan varhaiskasvatuksen vuosisuunnitelman tavoitteita, jotka ovat seuraavat:

1. Liikuntakasvatuksen lisääminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

1.1. Aloitetaan Liikkuva varhaiskasvatus ohjelma

1.2 Tehdään nykytilan arviointi jokaisessa ryhmässä

2. Kuvatuen käyttöä lisätään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen arjen toiminnassa

2.1. Tiimisopimuksessa määritellään, miten ryhmässä käytetään kuvataukea aktiivisesti eri tilanteissa ensi toimintavuoden aikana (Valssi)

3. Kielitietoisuuden vahvistaminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

3.1. Jokaisessa ryhmässä luetaan vähintään kaksi kirjaa viikossa vuorovaikutteisesti, monipuoliset tekstit huomioiden (Valssi)

3.2. Ryhmissä sadutetaan lapsia vähintään kaksi kertaa toimintavuoden aikana, kuvatuki tarpeen mukaan apuna (Valssi)

3.3. Aloitetaan suomen kielen pienryhmätoiminta kaikissa päiväkodeissa (mukana perhepäivähoito) (TA25 tavoite)

3.4. Kielipeda – kielitietoisuuden oppimisympäristön arviointi tehdään jokaisessa ryhmässä lokakuun loppuun mennessä ja arvioidaan keväällä huhtikuun loppuun mennessä

4. Yksikkökohtaiset tavoitteet

4.1. Yksikkökohtainen tasa-arvo – ja yhdenvertaisuuskyselyn pohjalta asetettu tavoite (tai useampi)

- keskitymme erityisesti siihen, että ohjaamme, opetamme ja kohtelemme kaikkia lapsia yhdenvertaisesti, riippumatta hänen sukupuolestaan, etnisestä taustastaan tai kielestään

- tarjoamme syyliä myös sitä tarvitseville pojille, päivittäin

- kasvattajat kiinnittävät huomiota lasten leikkiryhmien muodostumiseen/muodostamiseen. Etenkin 5-6v. korostunut se, että lapset leikkivät suurimmaksi osaksi samaa sukupuolta olevien lasten kanssa.

- kasvattajat ohjaavat lasten leikkiryhmien muodostumista niin, että syntyy sekaryhmiä
- leikki- ja pienryhmiä muodostetaan myös pedagogisin perustein
- kasvattajat ovat aktiivisesti mukana leikissä, ohjaamassa, rikastuttamassa ja kannattelemassa leikkiä

- tiedotamme huoltajia siitä miten erilaisin menetelmin ja välinein tuemme lasten vuorovaikutusta esim. käyttämällä kuvataukea ja miten pyrimme minimoimaan aistiärsykeitä tiloissamme esim. kuulosuojaimia tarjolla niitä tarvitseville, arjen organisointi niin, että melua syntyy mahdollisimman vähän esim. porrastamalla siirtymiä

Laaja-alainen osaamisen painotus

Esiopetuksen yhteiseksi teemaksi lukuvuodelle 2025-2026 on seudullisesti valittu osallisuus (laaja-alaisen osaamisen osa-alue, osallistuminen ja vaikuttaminen). Forssan varhaiskasvatuksen pedagogiatimissä on asetettu yhteiseksi tavoitteeksi seuraavaa:

- Lapset ovat esiopetustoiminnan suunnittelun lähtökohtana siten, että toimintaa suunnitellaan ja arvioidaan säännöllisesti yhdessä lasten kanssa

Monikulttuurinen opetus

Avaamme näitä enemmän kohdissa Kielitietoinen opetus ja katsomuskasvatus esiopetuksessa.

Kielitietoinen opetus - kielipedan käyttö

Yksikömme kaikissa esiopetusryhmissä on käytössä Kielipeda sekä Roihuset-pienryhmät.

Forssan varhaiskasvatuksen yhteisessä vuosisuunnitelmassa 2025-2026 on asetettu yhteiseksi tavoitteeksi kielitietoisuuden vahvistaminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Nämä tavoitteet ovat seuraavat:

- Jokaisessa ryhmässä luetaan vähintään kaksi kirjaa viikossa vuorovaikutteisesti, monipuoliset tekstit huomioiden
- Ryhmässä sadutetaan lapsia vähintään kaksi kertaa toimintavuoden aikana, kuvatuki tarpeen mukaan apuna
- Aloitetaan suomen kielen pienryhmätoiminta kaikissa päiväkodeissa (mukana perhepäivähoito)
- Kielipeda - kielitietoisien oppimisympäristön arviointi tehdään jokaisessa ryhmässä lokakuun loppuun mennessä ja arvioidaan keväällä huhtikuun loppuun mennessä

Kasvattajat kiinnittävät huomiota siihen, että heidän puheensa on selkeää, yleiskielistä. Kielitietoiset kasvattajat tiedostavat oman kielenkäyttönsä roolin mallina lapsille. Kommunikointitavat on sensitiivisiä ja niitä tuetaan tarpeen mukaan kuvilla.

Katsomuskasvatus esiopetuksessa

Katsomuskasvatuksen tavoitteena on tutustuttaa lapsia erilaisiin katsomuksiin ja auttaa lapsia ymmärtämään niitä ja yhteiskuntamme moninaisuutta - aluksi oman esiopetusryhmän tasolta ylöspäin nouseen. Katsomuskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kulttuurisen ja katsomuksellisen identiteetin kehittymistä. Ryhmässä läsnä oleviin katsomuksiin tutustutaan ja huomioidaan toiminnassa, vuoden kierron mukaan. Apuna tässä on mahdollista käyttää netistä löytyvää juhlakalenteria.

Katsomuskasvatusta on mahdollista toteuttaa useilla eri menetelmillä, lapsiryhmän kiinnostuksenkohteet huomioiden esim. draaman keinoin tai erilaisia mediasisältöjä apuna käyttäen.

Katsomuskasvatus tarjoaa hyvän mahdollisuuden osallistaa myös huoltajia toiminnan suunnitteluun esim. juhlien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Huoltajia voidaan kutsua esiopetusryhmään esittelemään esim. perheen juhlaperinteitä. Kaikkien huoltajien kanssa keskustellaan perheen katsomuksista leops-keskustelussa, ja siinä huoltajilla on mahdollista kertoa miten he toivoisivat sitä huomioitavaksi.

Pedagogisen toiminnan arviointi

Esiopetusryhmien henkilökunta tekee jatkuvaa pedagogisen toimintansa arviointia tiimeissään esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmaa apunaan käyttäen.

Kootusti arviointia tehdään kaksi kertaa vuodessa - joulukuussa sekä huhtikuussa yhdessä varhaiskasvatuksen vuosisuunnitelman arvioinnin kanssa

Pedagogisen dokumentoinnin vuosikello

Forssan varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa otetaan käyttöön pedagogisen dokumentoinnin vuosikello henkilöstön työskentelyn tueksi. Vuosikello löytyy Pedanetistä. Vuosikello on työkalu, joka ohjaa ryhmän pedagogista toimintaa. Käsittelemme vuosikelloa jakso kerrallaan yksikköme esiopettajien palaverissa.

<https://peda.net/forssa/varhaiskasvatus/lomakkeita/pedagoginen-dokumentointi/pedagogisen-dokumentoinnin-vuosikello/vuosikello-forssa-25-26-2-.pdf.file/download/b6347b41ffda325ff54d49bd9aeb0b706282b4/vuosikello%20Forssa%2025-26%20%282%29.pdf>

Oppimisen tuki

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt koskevat kaikkea esiopetuksen toimintaa. Ne ovat keskeinen osa esiopetuksen toimintakulttuuria, joka antaa edellytykset kaikkien lasten osallisuuteen, oppimiseen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen.

Oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä tarkoitetaan

- lasten erilaiset tarpeet ja edellytykset huomioon ottavaa opetuksen järjestämistä ja opetuksen eriyttämistä
- kielitietoista opetusta
- opetusryhmien muodostamista siten, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa
- pedagogisia ratkaisuja, joilla huomioidaan lapsiryhmässä ilmenevät erilaiset lasten tarpeet
- opettajan kykyä huomioida riittävästi lapsiryhmän tarpeet ja vahvuudet
- lapsiryhmässä tarvittaessa työskentelevien varhaisen tuen ohjaajien hyödyntämistä lasten oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukena

Esiopetusyksikön kuvaus edellä mainittujen järjestelyjen toteuttamisesta, arvioinnista ja kehittämisestä.

Oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä lähdettiin rakentamaan jo keväällä 2025 alkanutta syksyä ajatellen.

Rakenteelliset järjestelyt

Esiopetusryhmien muodostuksessa on pyritty huomioimaan lasten erilaiset tarpeet sekä henkilöstöresurssit ja vahvuudet huomioiden. Tiedossa olevat lasten tuen tarpeet on huomioitu ryhmien muodostuksessa. Ryhmien uudessa rakenteellisessa järjestyksessä ja siinä toimimisessa pyritään vahvistamaan arjen sujuvuutta yhteisissä tiloissa. Luodaan mahdollisimman kiireetön ja turvallinen ilmapiiri kaikille lapsille. Minimoidaan turhat siirtymät ja porrastetaan toimintaa mahdollistaen ryhmille oman aikataulun mukaan toimiminen niissä puitteissa kun se esim. ruokailuajkojen porrastuksen vuoksi on mahdollista. Pyritään kehittämään tiloja esteettömimmiksi oppimisympäristöjärjestelyin ja toimintatapoja kehittäen, jotta kaikilla lapsilla olisi mahdollisimman hyvä olla ja oppia.

Pedagogiset järjestelyt

Ryhmässä toimitaan jakautuen pienryhmiin, joissa kaikille lapsille turvataan ja mahdollistetaan oppiminen monipuolisia työtapoja käyttäen. Väljempi aikataulu mahdollistaa lisää leikki- ja työrauhaa kiireellisten aikataulujen sijaan ja toiminta voi rakentua paremmin ryhmän tarpeiden mukaan. Eriyttämisessä huomioidaan lasten tuen tarpeet ja turvataan myös lisähaasteita pidemmällä oleville lapsille. Kaikki lapset eivät tee yhtäaikaan samoja asioita.

Toiminnassa on selkeä strukturi ja ennakoitava päivärytmi, joka käydään lasten kanssa läpi kuvin päivittäin ja ne ovat esillä, jotta lapsi voi tarvittaessa niihin palata. Aikuisen puhe on selkeää ja sitä tukevat kuvat ja sensitiiviset kommunikointitavat. Kielitietoisesti aikuinen kiinnittää huomiota omaan kielenkäyttöön ja sen tuomaan malliin. Lasten kielelliset valmiudet kartoitetaan syksyn alussa, ja huomioidaan tulevassa toiminnassa. Kielitietoisien oppimisympäristön arviointi tehdään lokakuun loppuun mennessä. Kaikissa ryhmissä on käytössä Roihusem-materiaali lasten kielellisten taitojen tukemiseksi. Turvataan kaikille lapsille kommunikointi ja itsensä ilmaiseminen. Toiminnan alussa käytetään aikaa ryhmäytymiseen ja toisiin tutustumiseen, yhteisten pelisääntöjen luomiseen panostaen yhteenkuuluvuuteen. Lapsia ohjataan kannustaen, heitä havainnoidaan ja heidän kehitystään ja oppimistaan dokumentoidaan sovitun käytännön mukaan. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tekee yhteistyötä ryhmän varhaiskasvatuksenopettajan kanssa, keskusteleen ja konsultoi ryhmästä nouseiden tarpeiden mukaisesti.

Esiopetusryhmissä on tiedossa olevia tuen tarpeita tarkaavuuteen, itsesäätelytaitoihin sekä tunne- ja vuorovaikutustaitoihin liittyen, joihin vastaamme monipuolisin opetusjärjestelyin. Kiinnitämme huomiota mm. painottamalla strukturiin ja ennakoinnin tärkeyttä. Kiinnitetään huomiota toiminnan eriyttämiseen siten, että tarjotaan sopivia oppimisen haasteita

huomioiden lapsen vahvuudet ja mielenkiinnonkohteet. Oppimisympäristössä leikki- ja työrauhan turvaaminen esim. tiloja rajaamalla sermein. Lapsi tietää mitä häneltä odotetaan ja kiinnitetään suurempi huomio toivottuun käytökseen ja onnistumisiin. Aistiystävällisemmän oppimisympäristön kehittämistä ja yhteisistä toimintatavoista sopimista tiimeissä. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki yhteisopettajuudella ryhmässä ja/tai pienryhmässä.

Oppimisen edellytyksiä tukevat oppimisjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot määritellään tarkemmin ryhmäkohtaisissa pedagogisen toiminnan suunnitelmissa, perustuen ko. ryhmän tarpeisiin. Lisäksi jokaiselle esiopetuksessa olevalle lapselle laaditaan lapsen esiopetuksen suunnitelma Päikkyyn, jossa huomioidaan lapsen tarpeiden mukaiset oppimista edistävät opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtainen tuki.

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

Ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tarkoitetaan kaikkia lapsia koskevia ryhmäkohtaisia järjestelyjä.

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja ovat:

- varhaiskasvatuksen opettajan antama opetuskielen tukiovetus, joka on eri tiedonalojen kielen ja käsitteiden oppimista tukevaa opetusta
- varhaiskasvatuksen opettajan antama yleinen tukiovetus osana esiopetustoimintaa
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä

Esiopetusyksikön kuvaus edellä mainittujen järjestelyjen toteuttamisesta, arvioinnista ja kehittämisestä tiedossa oleviin tarpeisiin perustuen. Työn- ja vastuunjaon määrittely.

- periaatteet opetuskielen tukiovetuksen ja yleisen tukiovetuksen toteuttamiseksi
- periaatteet varhaiskasvatuksen erityisopettajan antaman opetuksen järjestämisestä (vrt. yhteisopettajuuden työtapojen määrittely ko. yksikössä)

Oppimisen edellytyksiä tukevat oppimisjärjestelyt luovat pohjan kaikkien ryhmien toimintaan. Sen lisäksi ryhmäkohtaiset tukitoimet määrittyvät kustakin ryhmästä nousevan tarpeen mukaan.

Yksikkömme esiopetusryhmissä on tänä lukuvuonna tiedossa olevia tuen tarpeita ainakin kielenkehitykseen liittyen sekä kehityksellisistä syistä että monikielisten lasten suomen kielen oppimisen tukeen liittyen. Näitä tuetaan opettajan antamana opetuskielen tukiovetuksena sekä erityisopettajan antamana opetuksena muun opetuksen yhteydessä. Opettaja avaa ja selkiyttää meneillään olevan teeman käsitteemaailmaa mm. kuvatuken ja mallintamisen avulla. Esiopetusryhmissä on Roihuset- materiaali käytössä ja pienryhmät kokoontuvat viikoittain rikastuttamaan sanavarastoa, käsitteitä ja lauserakenteita rohkaisten lapsia vuorovaikutukseen. Erityisopettajan yhteisopetuksessa toteutuu myös Roihuset-pienryhmät ja erilaiset harjoitteet kielen kehittymisen tueksi. mm. yhteisleikit, kielinuppulaulut, tuettu leikki.

Erityisopettajan opetus toteutetaan yhteisopetuksena, jonka suunnitteluun ja arviointiin varataan aikaa ryhmän tiimipalaverissa ja/tai opettajien SAK-ajasta. Tarvittaessa tukea annetaan myös opettajan antamana tukiovetuksena painottuen oppimiskokonaisuuksiin mm. erityistämisen keinoin ja pienryhmissä toimien.

Tuen tarpeiden arvioinneissa tarkastellaan miten ryhmä ja sen toiminta tukee lasta. Pystytäänkö oppimista tukemaan opetusjärjestelyillä tai ryhmäkohtaisilla tukitoimilla.

Lapsikohtaiset tukitoimet

Mikäli lasta ei voida riittävästi tukea ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tai tukitoimia on tarpeen jatkaa säännöllisesti, on hänelle annettava lisäksi lapsikohtaisia tukitoimia.

Lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arviointi käynnistyy, kun lapsen opettajat katsovat, että ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä tukemaan lapsen oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Huoltajat voivat myös tuoda esiin havaintonsa ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävydestä.

Myös silloin, jos lapsikohtaisten tukitoimien tarve on niin ilmeinen, että lasta ei esiopetuksen alkaessa voida riittävästi tukea ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla, voidaan lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arviointi aloittaa poikkeuksellisesti jo ennen esiopetuksen alkamista.

Lapsikohtaisia tukitoimia annetaan säännöllisesti tuen tarpeen arvioinnin ja suunnitelman sekä näiden perusteella tehdyn hallintopäätöksen mukaisesti.

Lapsikohtaisia tukitoimia ovat:

1. erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä
2. erityisopettajan opetus pienryhmässä kokoaikaisesti
3. opetuksen osallistumisen edellyttämät lapsikohtaiset tukitoimet ja avustajapalvelut sekä apuvälineet perusopetuslain 31 §:n nojalla annettuina.

Lapsikohtaiset tukitoimet perustuvat lapsen yksilöllisiin tarpeisiin ja niitä annetaan säännöllisesti ja pitkäkestoisesti. Lapsikohtaiset tukitoimet järjestetään lapsen etu huomioon ottaen ensisijaisesti lapsen omassa esiopetusyksikössä. Lapsikohtaisten tukitoimien toteuttaminen edellyttää opettajien ja muun esiopetusryhmän henkilöstön välistä yhteistyötä sekä tarvittaessa erityisopettajan konsultaatiota ja monialaista yhteistyötä.

Tähän esiopetusyksikön kuvaus lapsikohtaisten tukitoimien rakenteista ja toimintatavoista, työn- ja vastuunjaon, yhteistyö huoltajien kanssa ja monialainen yhteistyö.

Lapsikohtaisena tukitoimena annettava varhaiskasvatuksen erityisopettajan opetus toteutuu pääasiassa muun opetuksen yhteydessä säännöllisesti annettavana opetuksena yhteisopetuksen keinoin. Lisäksi erityisopettaja antaa viikoittain lasten yksilöllisten tuen tarpeiden mukaista pienryhmäopetusta.

Lapsikohtaisessa tuessa määritellään täsmällisesti tukimuodot yksilöllisen tarpeen mukaan. Lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arvioinnista sekä tuen toteuttamista koskevan suunnitelman laadinnasta ja kirjaamisesta Wilmaan vastaa varhaiskasvatuksen opettaja. Tuen tarpeen arvioinnissa ja suunnitelman laadinnassa on mukana varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja se laaditaan yhteistyössä huoltajien kanssa. Tarvittaessa suunnitelman laadinnassa hyödynnetään lisäksi monialaista yhteistyötä, ensisijaisesti opiskeluhoitopalveluiden kanssa. Monialaisten yhteistyötahojen koollekutsumisesta vastaa varhaiskasvatuksen erityisopettaja huoltajien kanssa sovitun mukaisesti. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja vastaa päätöksentekoon liittyvästä hallintolain mukaisesta huoltajien kuulemisesta ja sen kirjaamisesta. Päätöksentekoon tarvittavat asiakirjat kokoaa varhaiskasvatuksen johtava erityisopettaja ja toimittaa päättävälle viranhaltijalle, Akvarellin koulun rehtorille. Päätöksen jakelu huoltajille tapahtuu varhaiskasvatuksen johtavan erityisopettajan toimesta.

Lapsikohtaisia tukitoimia koskevaa suunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti ja tarvittaessa tehdään uusi tuen tarpeen arviointi sekä päätös.

Tapahtumat ja juhlat

Tapahtumakalenteri

Elokuu	Tapahtuma	Osallistujat	Vastuuhenkilöt/ järjestäjät
	Mykkäelokuvafestivaalit	kaikki esiopetusryhmät	Forssan mykkäelokuvayhdistys ry

Syyskuu	Kehräämökierrokset	kaikki esiopetusryhmät	Forssan museo
Lokakuu	Eläinten viikko 4.-10.10.	kaikki esiopetusryhmät	Ryhmät
	Lastenkirjallisuuden teemapäivä, Satupäivä 18.10./Satuviikko	kaikki esiopetusryhmät	Ryhmät
Marraskuu			
	Talviliikuntaa esim. luistelua ja hiihtoa mahdollisuuksien mukaan		Ryhmät
	Lasten oikeuksien viikko 17.-21.11.		Ryhmät
Joulukuu	Talviliikuntaa esim. luistelua ja hiihtoa mahdollisuuksien mukaan		Ryhmät
	Lasten Forssa-päivä 7.12., juhlietaan jo vkolla 49		Ryhmät
Tammikuu	Talviliikuntaa esim. luistelua ja hiihtoa mahdollisuuksien mukaan		Ryhmät
Helmikuu	Talviliikuntaa esim. luistelua ja hiihtoa mahdollisuuksien mukaan		Ryhmät
	Ystävyy sviikko 9.-13.2.		Ryhmät
	Tärkeän ihmisen-ilta, 12.2.	kaikki esiopetusryhmät	Ryhmät
Maaliskuu	lita ja langan tarina		
Huhtikuu	Kevätnäyttely 23.3.-10.4. Vinkkelissä	kaikki esiopetusryhmät	Forssan varhaiskasvatus
Toukokuu	Eskarilaisten pyöräretket (mahd.mukaan)		Ryhmät
	Vanhempaintoimikunnan kustantama ravintolavierailu (optio)	kaikki esiopetusryhmät	Vanhempaintoimikunta
	Vanhempaintoimikunnan kustantama retki tai kevättempaus (optio)	kaikki esiopetusryhmät	Vanhempaintoimikunta

Lisäksi ryhmillä on säännöllisiä kotaretkiä, luontoretkeä lähiympäristöön sekä vierailuja lähialueen leikkipuistoihin.

Päiväkodin juhlit

Päiväkoti Axel Wahrenissa järjestetään joulujuhla sekä kevätkuuhla ryhmien yhteistyössä. Juhlien teema ja muoto vaihtelee vuosittain esim. perinteisistä esityksistä yhteisiin seikkailuihin. Esiopetusvuoden aikana järjestetään useita pienempiä juhlia, lasten mielenkiinnonkohteista syntyen.

Uskonnolliset tilaisuudet

Suomessa oppilaitoksissa on useita perinteisiä juhlia, kuten joulujuhla, kevätkuuhla ja itsenäisyyspäivän juhla. Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset päättävät juhlista ja niiden sisällöstä. Juhliin voi sisältyä myös joitakin uskontoon viittaavia elementtejä. Tällaiset juhlatraditiot ovat osa suomalaista kulttuuria. Juhlaan mahdollisesti sisältyvän yksittäisen virren laulamisen johdosta juhlaa ei voida uskonnollisen suvaitsevaisuuden nimissä pitää uskonnon harjoittamiseksi katsottavana tilaisuutena (perustuslakivaliokunnan mietintö 10/2002 vp, 2/2014 ja vp16/2021 vp). Esiopetuksessa lukuvuonna 2025–26 järjestettävät juhlit joulujuhla ja kevätkuuhla eivät ole uskonnollisia tilaisuuksia.

Lapset tutustuvat esiopetusvuotensa aikana Forssan kirkkoon seurakunnan järjestämän Kurkkaa kirkkoon-retken aikana. Retki on tutustumista kulttuurihistorialliseen kirkkorakennukseen eikä se sisällä uskonnollisia elementtejä.

Päiväkodin ulkopuolinen toiminta

Osallistumme mahdollisuuksien mukaan muiden toimijoiden esim. urheiluseurojen, musiikkiopiston, museoiden ja muiden yhteistyötahojen tapahtumiin.

Yhteistyö

Kodin ja päiväkodin välinen yhteistyö

Tärkein rooli kodin ja esiopetuksen välisessä yhteistyössä on päivittäisillä kohtaamisilla huoltajien ja kasvattajien välillä. Jokaiselle huoltajalle annetaan päivittäin tarvittava tieto hänen lapsensa esiopetuspäivän sisällöstä sekä lapsen päivän kulusta. Vanhempien kanssa voidaan olla yhteydessä myös sähköisesti, Päikky-järjestelmän kautta. Wilman rooli

esiopetuksessa on toimia ennen kaikkea tuen alustana, ei päivittäisen viestinnän välineenä. Ryhmän varhaiskasvattaja tapaa kaikki esiopetusryhmänsä huoltajat syksyn aikana lapsen esiopetussuunnitelmaa, leopsea laadittaessa ja keväällä sitä arvioitaessa ja nivelvaiheen siirtoa tehdessään.

Jokaisella esiopetusryhmällä on Pedanetissa omat sivut, joiden kautta huoltajat pääsevät osalliseksi lastensa esiopetuksen arjesta esim. kalentereiden ja blogien kautta. Blogissa kerrotaan ryhmän toiminnasta ja sen avulla tehdään näkyväksi ryhmän pedagogisia sisältöjä sekä lasten oppimista.

Syksyllä järjestetään kaikkien esiopetusryhmien yhteinen huoltajien ilta. Huoltajia on tiedotettu esiopetuksen käytänteistä jo kesäkuussa 2025 järjestetyssä esiopetukseen tutustumisillassa.

Forssan esioppilaiden huoltajien näkemyksiä on selvitetty kyselyllä keväällä 2025 seudullisen esiopetuksen esiopetussuunnitelman päivistyön ohessa.

Vanhempainyhdistys

Päiväkodissamme toimii koko päiväkodin yhteinen vanhempaintoimikunta, minkä yhtenä tehtävä on toimia linkkinä huoltajien ja päiväkodin välillä. Vanhempaintoimikunta järjestää vuosittain erilaisia tapahtumia esim. myyjäisiä mihin kaikilla perheillä on mahdollisuus halutessaan osallistua.

Vanhempaintoimikunta mahdollistaa vuosittain koko päiväkodin lapsille esim. kevätretkiä ja yhteisiä pihatapahtumia. He ovat vastanneet jo vuosia lasten kuituksesta esiopetuksen kevätjuhlassa.

Toimikunta kootaan vuosittain uudelleen ja uusia jäseniä pyritään saamaan mukaan vanhempainilloissa jaetun infon avulla. Toimikunta ei ole vielä järjestäytynyt toimintakaudelle 2025-2026 ja näin ollen heillä ei ole vielä olemassa toimintasuunnitelmaa kyseiselle ajanjaksolle.

Päiväkotimme edustajana vanhempaintoimikunnassa toimii Mona Timonen.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö

Tiedonsiirron käytänteistä vastaavat Axel Wahrenin ja Akvarellin päiväkotien johtajat. Tiedonsiirtokeskusteluiden aikataulujen organisointi käynnistyy, kun tulevien esiluokkalaisten koulupaikat ovat selvillä. Organisoinnista vastaavat päiväkodin johtajat ovat yhteydessä Pihakoivun päiväkodin johtajaan ja aikataulutavat tiedonsiirtokeskustelut saamiensa lapsimäärien pohjalta. Aikataulusta tiedotetaan koulujen rehtoreita/koulujen johtajia sekä esiopetusta antavien yksiköiden johtajien kautta esiopettajia. Tiedonsiirrossa siirretään opetuksen kannalta oleelliset asiat. Tiedonsiirtokeskustelut järjestetään Teamsin välityksellä.

Lapsikohtaisia tukitoimia saavien lasten tiedonsiirrot järjestetään yksilöllisesti yhteistyössä huoltajien kanssa.

Perusopetus vastaa kouluun tutustumispäivän järjestämisestä.

Kulttuurikasvatus

Forssan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma on laadittu vuonna 2017 (päivitetty 2021). Suunnitelmaa päivitetään parhaillaan ja päivistyö valmistunee syksyn 2025 aikana.

Päiväkoti Axel Wahrenin esiopetuksessa korostuu lähiympäristömme kulttuurihistoriallinen anti ja lapset vierailevat vuosittain museolla erilaisissa näyttelyissä ja tapahtumissa esim. liita ja langan tarina, "Pimeä museo". Osallistumme vuosittain museon järjestämälle opastetulle Kehräämökierrokselle. Tarvittaessa olemme toivoneet museon väeltä myös opastusta henkilökunnalle Kehräämökierrosten merkeissä, jotta heillä on tarvittavaa tietämystä vastailla lasten arjessa syntyviin kysymyksiin. Myös Kuosikeskus ja Luonnonhistoriallinen museo tulevat vuosittain tutuksi ainakin osalle lapsista, ryhmän mielenkiinnonkohteista riippuen.

Osallistumme aktiivisesti tarjolla oleviin konsertteihin, nukketheateriesityksiin yms. aina, kun sellaisia meille tarjotaan. Lapset ovat innokkaita kirjaston käyttäjiä, ryhmämme hyödyntävät kirjastomme erinomaisia palveluita säännöllisesti ja tehokkaasti. Teemme yhteistyötä kirjastohenkilöstön kanssa myös päiväkodin oman kirjaston aineiston pohdinnassa ja ylläpitämisessä, josta kirjaston henkilökunta vastaa toiveidemme ja tarpeidemme mukaan.

Teemme joka kevät yhteistyötä musiikkiopiston kanssa lasten päästessä tutustumaan erilaisiin soittimiin niin soitinkonserteissa kuin soitinkokeiluissakin. Yhteistyö alueen kulttuuriharrastusten - kuvataidekoulun ja musiikkiopiston kanssa on viikottaista eskarikuvis- ja eskarimuskariyhteistyön merkeissä.

Muut yhteistyötahot

Päiväkotimme esiopetuksen lapset osallistuvat aktiivisesti paikallisten urheiluseurojen järjestämiin tapahtumiin esim. eskarifutis (FJK), eskarisäbä (FoSu), eskareille suunnattu kiekko- ja ringettekoulu (FOPS), koripallo (Feeniks Basket). Lisäksi jokaiselle lapselle on jaettu toimintavuoden alussa kaupungin liikuntatoimen liikuntapassi. Esiopetuksemme lapset ovat osallistuneet liikuntapassikampanjaan aina erittäin aktiivisesti.

Esiopetuksemme lapsia pyydetään vuosittain esiintymään erilaisten yhdistysten tilaisuuksiin esim. Ukkokerhon joulujuhliaan ja vanhainkodille.

Lasten osallisuus

Lasten Forssa valtuusto

Osallistumme Lasten Forssa valtuustoihin kutsuttuna.

Toimintatavat ja menetelmät lasten osallisuuden edistämiseksi

Päiväkoti Axel Wahrenin esiopetuksen lapset saavat olla osallisia erilaisissa itseään koskevissa asioissa ja tilanteissa. Heidän mielenkiinnonkohteitaan havainnoidaan ja otetaan huomioon, heidän mielipiteitään kysellään ja niistä ollaan kiinnostuneita. Lapset saavat osallistua itseään koskeviin päätöksiin esim. eskariyhmän sääntöjä muodostettaessa. Lasten rooli ryhmän toiminnan suunnittelussa tulee olla aktiivinen, ja toiminnan tulee olla heidän tarpeistaan lähtevää. Lapsi osallistuu oman esiopetuksensa suunnitelman laatimiseen, ja laatimisessa käytetään apuna kuvia.

Päiväys ja allekirjoitukset

Forssassa 16.9..2025

Kirsi Laakso

Päiväkodin johtaja